

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoP/38/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8320200352
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8320200352.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členov senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a JUDr. Ingrid Kalinákovej v právnej veci navrhovateľa: V. X., narodený XX.XX.XXXX, bytom K. XXX/XX, E.I. K., proti manželke: O. X.Č., rodená B., narodená XX.XX.XXXX, bytom K. XXX/XX, E. K., právne zastúpená JUDr. Marián Bacák, advokát so sídlom Komenského 2663/13, Snina, v konaní o rozvod manželstva, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 9Pc/4/2020 - 48 zo dňa 07.10.2020 takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania, argumentácia strán

1. Predmetom konania je rozvod manželstva účastníkov konania. Návrh bol podaný manželom. Manžel v návrhu uviedol, že vzťahy v manželstve sa začali komplikovať keď začala manželka pracovať v L. na turnusy, začali sa vytvárať medzi nimi hádky, konflikty a nastalo odcudzenie. Asi 3 roky nežijú spolu intímne. V roku 2019 navštevovali psychologickú poradňu, vzťahom to nepomohlo.

2. Manželka, ktorá návrh nepodala s návrhom súhlasila. Uviedla, že manžel má už dlhodobo známosť a asi posledných 5 až 6 rokov udržiaval kontakty s inými ženami. Nemá záujem zotrvať v nefungujúcom manželstve.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

3. Okresný súd Humenné ako súd prvej inštancie (ďalej len súd) rozsudkom č.k. 9Pc/4/2020-48 zo dňa 07.10.2020 rozhodol tak, že „ Manželstvo V. X., nar. XX.X.XXXX a O. X., rod. B., nar. X.X.XXXX, uzavreté X. X.X.XXXX v M., ktoré je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu v M. vo zväzku XX ročník XXXX strana XXX pod poradovým číslom XXX, rozvádza.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. “

4. Rozhodnutie odôvodnil tým, že manželstvo účastníkov je trvalo a vážne rozvrátené, manželka nemá záujem zotrvať v manželstve. Súd po späťvzatí návrhu manželom konanie nezastavil v súlade s ustanovením § 95 ods. 1, 2 CMP pre nesúhlas manželky, ktorá návrh nepodala. Navrhovateľ sám

uviedol, že manželstvo je trvalo a vážne rozvrátené, napriek tomu, že návrh podal nezúčastnil sa 3 krát súdneho pojednávania, čím zároveň súdu preukázal svoj záujem na zotrvaní manželstva.

5. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ust. § 22, § 23, § 18, § 1 ods. 1 Zákona o rodine.

6. O trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

III. Obsah odvolania a vyjadrení k odvolaniu

7. Proti rozsudku podal odvolanie manžel, ktorý návrh podal. Poukázal na to, že neboli splnené procesné podmienky. Súd nesprávne vyhodnotil skutkový stav a nesprávne právne posúdil vec. Poukazuje nato, že je stále práceneschopný a žiada o zrušenie rozsudku a vrátenie vecí súdu na ďalšie konanie.

8. Písomné vyjadrenie k odvolaniu podala manželka. Uviedla, že považuje závery súdu za správne. Poukazuje na to, že vzťahy medzi manželmi sú dlhodobé a vážne rozvrátené, manželstvo nie je možné obnoviť, nemá záujem zotrvať v manželstve. Poukazuje na to, že súd správne postupoval, pokiaľ konanie nezastavil napriek späťvzatiu, navrhovateľ sa nezúčastnil pojednávania nariadených súdom a týmto zákonným procesným postupom nedošlo k odňatiu konať pred súdom a súd ani neodňal strane sporu jej procesné práva.

9. K vyjadreniu manželky nebolo podané vyjadrenie manželom, ktorý návrh podal.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

10. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom - účastníkom konania v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.) proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d./g/ C.s.p.) po skončení, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 C.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 C.s.p.), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku podľa ustanovenia § 387 ods. 1 C.s.p.

11. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov uplatnených odvolateľom do uplynutia lehoty pre podanie odvolania, to, či súd prvej inštancie svoje rozhodnutie riadne odôvodnil, vychádzajúc z toho, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (porovnaj Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

12. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP v spojitosti s ust. § 67 CMP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP.

13. Napadnutým rozhodnutím súd prvej inštancie manželstvo účastníkov rozvedol, konštatujúc hlboký a trvalý rozvrat vzťahov medzi manželmi, bez reálnej možnosti na obnovenie spoluzitia.

14. Odvolateľ v podanom odvolaní namietal nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie a považuje skutočný stav za nedostatočný a prijatý záver právny záver za nesprávny.

15. Preskúmaním rozhodujúcich skutočností majúcich pôvod v obsahu spisového materiálu, odvolací súd dospel k záveru o nedôvodnosti podaného odvolania, keďže je dostatočne zrejmé, že právne závery o naplnení hmotnoprávnych predpokladov pre rozvod manželstva účastníkov, založil súd prvej inštancie na konkrétnych ustanoveniach právnych predpisov a skutkovo dovodil z konkrétnych zistení, ktoré majú pôvod v dostatočne vykonanom dokazovaní, za jeho správneho vyhodnotenia v zmysle zásad uvedených v ust. § 191 CSP. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie tiež dostatočne odôvodnil v súlade s požiadavkami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov a v podrobnostiach na tieto poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Na zdôraznenie správnosti dôvodov uvedených v rozhodnutí súdu prvej inštancie a príhliadnutím na obsah odvolania, uvádza odvolací súd nasledovné.

16. Zo skutočného stavu zisteného súdom prvej inštancie vyplynulo, že návrh bol podaný manželom. V návrhu uviedol dôvody preukazujúce trvalý a hlboký rozvrat manželstva. Existenciu hlbokého odcudzenia, konfliktov a hádok a netrvania intímneho života po dobu najmenej 3 rokov pred podaním návrhu, ktorý bol podaný 03.02.2020. Manželka v priebehu konania vyjadrila svoj súhlas s rozvodom manželstva, potvrdila existenciu hlbokého rozvratu manželstva poukazujúc na mimomanželské vzťahy svojho manžela trvajúce už niekoľko rokov. Ďalej zo skutočného stavu vyplynulo, že navrhovateľ svoj návrh vzal späť a žiadal konanie zastaviť, tvrdiac, že došlo po začatí konania k zmierneniu medzi manželmi. Manželka so späťvzatím návrhu nesúhlasila, poukazujúc na to, že nie je manželské spolužitie obnovené a nemá záujem obnoviť dané spolužitie. Manželka prostredníctvom právneho zástupcu na pojednávaní dňa 07.10.2020 sa vyjadrila, že nemá záujem na obnovení spolužitia, neplní si manželstvo spoločenskú funkciu. Už viac ako jeden kalendárny rok netvorí spoločnú domácnosť, ona si chce založiť nový život, viac ako rok nebola doma, zdržiava sa počas tejto dlhej doby v zahraničí.

17. Odvolateľ namieta v podanom odvolaní nesplnenie procesných podmienok a nedostatočné zistenie skutočného stavu a nesprávne rozhodnutie súdu prvej inštancie. Poukazuje na to, že je stále práceneschopný. V prejednávanej veci návrh navrhovateľom, bol vzatý späť. Pokiaľ ide o preskúmanie procesných podmienok pre postup súdu, ktorý ďalej vo veci pokračoval pre vyjadrenie nesúhlasu manželky je treba považovať za správny a v súlade s ustanovením § 95 ods. 1 a 2 CMP. V prejednávanej veci manželka prevzala návrh na rozvod manželstva, písomne sa vyjadrila a vyjadrila svoj súhlas s rozvodom manželstva s uvedením konkrétnych dôvodov preukazujúcich rozvrat daného manželského zväzku. Keďže manželka vyslovila nesúhlas so späťvzatím návrhu, súd konanie v súlade s citovaným zákonným ustanovením nezastavil.

18. Pokiaľ ide o preskúmanie ďalšieho procesného postupu súdu s prípadnou možnosťou odňatia navrhovateľa konať pred súdom je potrebné po preskúmaní obsahu spisu a úkonov súdu uzavrieť, že nedošlo v danej veci na strane navrhovateľa k odňatiu možnosti konať pred súdom.

19. V zmysle § 2 ods. 1 CMP sa na konanie podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Podľa § 180 CSP po vyvolaní veci súd zistí, či sa dostavili osoby, ktoré boli na pojednávanie predvolané. Ak sa tieto osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti, a otvorí pojednávanie.

21. V prejednávanej veci súd pokračoval v konaní dňa 07.10.2020 v súlade s ust. § 180 CSP a rozhodol sa, že bude pokračovať v neprítomnosti účastníka konania, teda navrhovateľa. Predvolávanie na pojednávanie prevzal navrhovateľ (č.l. 34) dňa 17.09.2020 a svoju neúčasť neospravedlnil na danom pojednávaní a nepožiadal súd o odročenie pojednávania. Súd sa teda rozhodol, že pojednávať bude a bude konať v neprítomnosti tohto účastníka. S neprítomnosťou účastníka sa súd teda vyrovnal a vec prejednal. Z tohto dôvodu tak nie je možné konštatovať, aby došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom alebo konaním súdu do zásahu práv navrhovateľa ako účastníka konania. Postup súdu, ktorý konal v neprítomnosti navrhovateľa nepovažuje odvolací súd za konanie, ktoré by malo za následok porušenie práva na spravodlivý súdny proces.

22. Námiety dotýkajúce sa nedostatočne zisteného skutočného stavu a nesprávneho právneho posúdenia veci nie sú odvolateľom ďalej bližšie špecifikované. Vychádzajúc však z obsahu písomných podaní oboch účastníkov konania je možné uzavrieť, že manželstvo účastníkov bolo uzavreté dňa

06.09.1986. Z manželstva pochádzajú plnoleté deti W. F. V.. Manželka navrhovateľa pracuje v zahraničí prostredníctvom právneho zástupcu uviedla pred súdom, že nemá záujem obnoviť spolužitie a to na pojednávaní dňa 07.10.2020 tvrdiac, že už viac ako jeden kalendárny rok sa nezdržiava v spoločnej domácnosti s navrhovateľom a manželstvo považuje za vážne rozvrátené. Navrhovateľ v návrhu uviedol, že komplikovanosť vzťahov nastala potom čo manželka pred 10 rokmi začala pracovať v L., kde chodí ako opatrovatelka pracovať. Začali sa odcudzovať, ide o konflikty a hádky. Manželka vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu tiež uviedla, že manžel má niekoľko rokov opakované mimomanželské vzťahy, ktoré spôsobili rovnako rozvrat ich manželstva. Súd vychádzal z písomných listín a tvrdení účastníkov konania. V priebehu konania navrhovateľa ako účastníka konania nevypočul, avšak je potrebné uviesť, že výsluch strany resp. účastníka konania prichádza ako dôkazný prostriedok do úvahy v prípade ak je potrebné vyhodnotiť tvrdené skutočnosti, ktoré v konaní vyšli najavo ak ich nemožno preukázať inak. V danej veci však navrhovateľ uviedol dôvody pre rozvod manželstva, dôvody pre ktoré považuje manželstvo za rozvrátené. Manželka sa vo veci písomne vyjadrila k návrhu ako aj prostredníctvom právneho zástupcu na nariadenom súdnom pojednávaní. To, že súd nerealizoval ako dôkaz výsluch účastníka konania nie je rovnako možné považovať za postup súdu ktorým by došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces.

23. Rozvodové konanie začalo dňa 3.02.2020 a v priebehu konania pred súdom prvej inštancie ako ani pred odvolacím súdom nedošlo k zmene postoja manželky ktorá nesúhlasila so späťvzatím návrhu a ani k obnoveniu manželského spolužitia medzi účastníkmi konania v zmysle pravidiel zákona o rodine. Manžel, ktorý návrh podal tvrdil, že došlo k zmierneniu medzi manželmi čo však poprela manželka, ktorá návrh nepodala poukazujúc na to navyše, že už jeden kalendárny rok sa nezdržiava v mieste svojho bydliska. Žije a pracuje v zahraničí.

24. Ustanovenie § 23 Zákona o rodine vymedzuje podmienky, splnenie ktorých má za následok opodstatnenosť záveru o existencii dôvodov pre jeho rozvod. Vychádzajúc z neho, vzťahy medzi manželmi musia byť tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Je v právomoci súdu, aby posúdil vážnosť rozvratu medzi manželmi so zreteľom na ich celkové správanie sa, a to z hľadiska účelu manželstva biologickej, výchovnej, hospodárskej, funkcie vzájomnej pomoci. Prechodný a krátkodobý nesúlad medzi manželmi nemôže byť dôvodom na rozvod manželstva.

25. V preskúmvanej veci sa odvolací súd plne stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, založenom na výsledkoch vykonaného dokazovania, že v prípade účastníkov sú splnené hmotnoprávne podmienky dané zákonom pre rozvod, keďže pre vážnosť narušenia manželských vzťahov a trvalosť ich rozvratu, si manželstvo nemôže plniť svoj účel, teda nemôže vytvárať harmonické a trvalé životné spoločenstvo, pretože za jednoznačne odmietavého postoja manželky k ďalšiemu pretrvávaniu toho času nepochybne len formálneho zväzku, nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Jednoznačný a rozhodný postoj manželky, ktorá už v manželstve nemieni zotrvať, absencia záujmu o spoločný vzťah a život v spoločnej domácnosti, nový mimomanželský vzťah sú znakmi trvalého rozvratu manželstva ako dôvodu na jeho rozvod.

26. Pokiaľ za týchto okolností, súd vyhovel návrhu na rozvod manželstva účastníkov, rozhodol vecne správne. Ani v odvolacom konaní neboli zaznamenané také zmeny, ktoré by boli spôsobilé viesť k odlišnému záveru, aký vo svojom rozhodnutí prijal súd prvej inštancie.

27. Odvolací súd vo vzťahu k námietkam manžela v podanom odvolaní uvádza, že záujem manžela zotrvať v danom zväzku nepostačuje. Potrebné je konštatovať, že účastníci konania nežijú nehospodária spolu, nepomáhajú si navzájom, nezabezpečujú potreby, nerealizujú svoje základné práva ani povinnosti ako manželia. Ani v priebehu odvolacieho konania nezistil odvolací súd, aby došlo k zmierneniu medzi manželmi. Z vykonaného dokazovania je teda zrejmé, že účastníci konania nenapĺňajú svoj zväzok tým, že vytvárajú a majú vzťah, ktorý je prejavom zhody, porozumenia.

28. Odvolací súd uvádza, že manželstvo je dobrovoľným zväzkom muža a ženy, poslaním ktorého je spolužitie vo vzájomnej zhode, porozumení s cieľom vytvoriť zdravé a harmonické spoločenstvo pre všetkých, ktorých sa dotýka. Žiadneho z manželov nemožno spravodlivo prinútiť, aby v rozpore s jeho vôľou bol nútený žiť vo zväzku, ktorý ho citovo nenapĺňa, ktorý je formálny, neplniaci si svoje funkcie, teda účel, pre ktorý bolo toto spoločenstvo uzatvorením manželstva založené, ako tomu je tiež v

preskúmanej veci. Manželia sú si v manželstve rovní v právach, ale aj v povinnostiach. Plnenie týchto povinností nemožno nijako právne vynútiť. Ak sa však neplnia, majú za následok rozvrat manželstva, ku ktorému došlo tiež v posudzovanej veci s vyústením do jeho rozvodu.

29. Žiť spolu znamená pre manželov ich obojstrannú vôľu tvoriť ekonomické, biologické a výchovné spoločenstvo. Spoločné žitie predpokladá, že bude na báze dobrovoľnosti vytvorené také spoločenstvo osôb a majetku, ktoré bude schopné naplniť poslanie a účel manželstva. Toto spoločenstvo má plniť úlohy citové, ekonomické, sexuálne a výchovné, pričom je na rozhodnutí manželov samotných, či s týmto cieľom vytvoria aj spoločnú domácnosť, alebo nie. Je prirodzené, že vymenované funkcie rodiny je omnoho jednoduchšie plniť v spoločnej domácnosti. Spoločné žitie manželov je otázka ich osobného, vrátane intímneho, ale i majetkového spoločenstva, vtedy keď spoločne zdieľajú radosti i problémy, spoločne trávajú voľný čas, osobnú starostlivosť o druhého manžela, spoločné nakladanie s finančnými prostriedkami a podobne.

30. Rozhodnutie súdu považuje odvolací súd za vecne správne. S poukazom na vyššie uvedené argumentácie, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil, za použitia ustanovenia § 387 ods. 1 CSP.

31. Odvolací súd rozhodol o trovách konania podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keďže nezistil dôvod na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP.

32. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolačný návrh) (§ 428 C.s.p.).